

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States.
Issued every day except Sunday
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 55. — ŠTEV. 55.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 7, 1918. — ČETEK, 7. MARCA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Nemška ruska mirovna pogodba

V BERLINU JE BILA OBJAVLJENA VSEBINA MIROVNE POGODE, KATERO JE NEMČIJA VSILILA RUSIJI. — USODO OSVOJENIH DEŽEL BODO DOLOČILE CENTRALNE DRŽAVE. — VOJNA JE KONČANA. — TUDI NOVA RUSKA VOJSKA SE MORA RAZPUSTITI. — VOJNI UJETNIKI SE IZMENJAO.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 6. marca. — V sledenem navajamo vsebino mirovne pogodbe, ki je bila v Brest-Litovsku podpisana med Rusijo in centralnimi državami, kakor se javlja iz Berlina:

1. člen: — Centralne države in Rusija izjavljajo, da je vojno stanje med njimi končano in so odločne, od sedaj naprej živeti v miru in prijateljstvu med seboj.

2. člen: — Vsaka pogajalna stranka se bo vzdržala od agitacije in izzivanja drugih držav, ki so podpisale in si bodo prizadevale ščititi narode pokrajini, katere so zasedle sile četvere entente.

3. člen: — Pokrajine, ležeče zapadno od črte, za katero so se zedinile stranke in ki so prej pripadale ruski nadvladi, ne bodo več pod rusko nadvlado. Dogovorjeno je, da se vidi črta na priloženem zemljevidu št. 1, ki tvoji, kakor se je sklenilo bistveni del mirovne pogodbe. Zapadno mejo bo določila mešana nemško-ruska komisija. Pokrajine, ki so pri tem prizadete, ne bodo imele nikakih obveznosti napram Rusiji, kolikor so v stiki s prej šnjimi odnosa. Rusija se bo zdržala vsakega posredovanja v teh pokrajinalah in pustiti se ima Nemčiji in Avstriji, da določita bodočo usodo teh pokrajin v sporazumu s prebivalstvom.

4. člen: — Nemčija in Avstrija se pogodita, ako se sklene splošni mir in je rusko razročenje popolnoma končano, da izpraznita pokrajine vzhodno od črte, ki je določena v členu 3, št. 1, ako šesti člen ne določuje drugače. — Rusija bo storila, kar je v njeni moči, da izvrši izpraznjenje anatolskih provincij in jih izroči Turčiji.

Brez odlašanja morajo Rusi izprazniti tudi okraje Eriwan, Kars in Batum. — Rusija ne bo posredovala v reorganizaciji ustavnih ali notranjih zadev teh okrajev temveč bo prepustila prebivalstvu teh pokrajin, da izvede reorganizacijo v soglasju s sosednimi državami, posebno pa s Turčijo.

5. člen: — Rusija bo brez odlašanja izvedla popolno razročenje svoje armade, vključno vojske, katero je novo storila sedanja vlada. Poleg tega bo Rusija prepeljala svoje bojne ladje v ruska pristanišča in jih bo pustila tam, dokler ni sklenjen splošni mir, ali pa jih bo razročila. — Z bojnimi ladjami držav, ki nadaljujejo vojno stanje s četverozvezom, se bo postopalo kakor z ruskimi ladjami, v kolikor so pod rusko kontrolo.

Vojna zona v Severnem ledinem morju ostane v veljavi do mirovnega sklepa. Tako se bo pričelo s čiščenjem min v Baltiku, v kolikor se razteza ruska oblast v Črnom morju. Trgovska plovba v teh vodah je svobodna in se bo takoj pričela. — Imenovana bo mešana komisija, ki bo dognala nova določila, posebno, kar se tiče potov trgovskih ladij. Bodne ceste morajo biti varne pred plavajočimi minami.

6. člen: — Rusija bo takoj storila korake, da sklene mir z ukrajinsko republiko in bo priznala mirovno pogodbo med to državo in vladami četverozvezze. Ukraino morajo izprazniti ruske čete in rdeča garda. — Rusija bo nehal z agitacijsko propagando proti vladai ali državnemu ustroju republike ukrajinskega naroda. Brez odlašanja morajo tudi ruske čete in rdeča garda izprazniti Estonijo in Livonijo. — Vzhodno mejo Estonije tvori v splošnem reka Narova. Vzhodna meja Livonije teče v splošnem skozi Peipuško in Pskovsko jezero do jugozapadnega kočeta imenovanega jezera, potem skozi Lubansko jezero v smeri proti Lieveuhofu ob Dvini. — Estonijo in Livonijo bo zasedla nemška policija, dokler ne zajame varnosti sam narodni državni ustroj in dokler ne nastane v deželi red.

7. člen: — Ker sta Perzija in Afganistan samostojni državi, pogajalne stranke sklenejo, da spoštujemo njihovo politično in ekonomično neodvisnost in teritorialno nedotakljivost.

8. člen: — Vojni ujetniki z oba strani se pošljajo domov.

9. člen: — Pogajalne stranke se obojestransko odpovedo odškodnini vojnih stroškov, to se pravi državnih izdatkov za vojno, kakor tudi odškodnini vojne škode, to se prai, te škode, ki je nastala za nje in njene podložnike v vojnem ozemlju potom vojaških dogodkov, vključno vse zapbrane, ki so bile izvršene v sovražni deželi.

10. člen: — Diplomatični in konzularni odnosi med pogajalnimi strankami se bodo tako pričeli, kakor hitro je odobrena mirovna pogodba. Zahtevajo pa se posebni dogovori glede dovoljenja posameznih konzulov.

11. člen: — Predpisi, ki so zapovedeni v dodatnih točkah 2 do 3, bodo določevali ekonomske odnose med državami četverozvezze in Rusije in sicer: dodatek 2 za nemško-ruske, dodatek 3 za avstro-orgsko-ruske, dodatek 4

Japonsko posredovanje.

Japonski državniki se posvetujejo za radi nasprotnih nazorov z Ameriko. — Odločili se še niso.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 6. marca. — Japonska danes še ni objavila svoje odločitve, da bo poslala okupacijsko armado v Sibirijo.

Vse kaže, da v Tokio skrbno razpravljajo o bodočem učinku na nasprotni nazore Združenih držav.

Washington so prisla poročila, da se japonski kabinet posvetuje o posredovanem problemu z diplomatskim svetom in ustavnimi svetovalci. Odločitev je odvisna od tega, ako bodoča angleška

francoski načrt, ki se zavzemata za okupacijo Sibirije, nadvladal načrt Združenih držav.

Diplomatična situacija, ki je valed tega nastala, je precej zamotana, toda v nobenem oziru ne preti nikakve nevarnosti. Oficijelno so bili časnikarji naprošeni, da se izogibljajo uvožnimi člankovi, ki bi lahko oživili razpravljanje o "ru-

ni nevarnosti." Končni korak,

katerega si bo Japonska izbrala, je po merodajnem mnjenju že bil določen v angleško-japonski zvezi.

Zato se domneva, da se bo intervencija gotovo izvršila, toda posledice tega koraka in splošni vojni položaj se ne smatrajo za primerni za razpravljanje.

Državnemu departmantu se je

poročilo, da Japonska ne prevzame sama odgovornosti za invazijo azijske Rusije, aka se more najti kaka sila, ki bi hotel deliti odgovornost tega postopanja.

Nek japonski diplomat, ki je v temi zvezi s tokijskim zunanjim uradom, in ki je ravnonakar prišel v Washington, je rekel:

"Gotovo je, da Japonska ne bo delovala po svoji lastni inicijativi. Tudi je mogoče, da Japonska ne bo imela dovolj vojaštva, da bi mogla izvesti tako obširno kampanjo v azijski Rusiji in da bi mogla obenem še nuditi kako pomoč zaveznikom na zpadu."

Sinn-Feinerji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 6. marca. — Exchange Telegraph Co. naznana, da je šest sto voluterjev stranke Sinn-Fein zasedlo mesto Kilmainagh, v okraju Mayo na Irskem.

To se je zgodilo potem, ko so izdali voditelji Sinn-Fein organizacije povelje za generalno mobilizacijo.

Sinn-Feinerji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 6. marca. — Sinn-Fein zasedlo mesto Kilmainagh, v okraju Mayo na Irskem.

To se je zgodilo potem, ko so izdali voditelji Sinn-Fein organizacije povelje za generalno mobilizacijo.

London, Anglija, 6. marca. — Exchange Telegraph Co. naznana, da je šest sto voluterjev stranke Sinn-Fein zasedlo mesto Kilmainagh, v okraju Mayo na Irskem.

To se je zgodilo potem, ko so izdali voditelji Sinn-Fein organizacije povelje za generalno mobilizacijo.

London, Anglija, 6. marca. — Sinn-Feinerji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Basel, Švica, 6. marca. — Nemški podstajnik zunanjih zadev baron von dem Bussche-Haidenhausen je včeraj naznani v državnem zboru, da bo Nemčija v zelo kratkem času sklenila mirovno pogodbo s Finsko.

Finska bo sklenila nemški mir.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 7, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)FRANK NAKHNE, President LOUIS BENEDICK, Treasurer
Place of Business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.Na celo leto velja tudi na Ameriko Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada ----- \$3.50 Za pol leta na mesto New York .800
za pol leta ----- 2.00 Za četr leta za mesto New York 1.50
za četr leta ----- 1.00 Za inozemstvo na celo leto..... 4.00

'GLAS NARODA' izhaja vsak dan izvenčni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpisna in osebnosti se ne pribubejo.
Denar na bi blagoviti poslati po — Money Order.
Pri vprašanju kraja narodnikov prosim, da se nam tudi prejme napisati
nazzani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in poslatitvam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Nemške finance in vojni cilji.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 7,
1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Nemčija je pričela razmišljati o svojem — dolgu.

Celo njeni vodilni državniki in finančniki vidijo, da je skupna svota dolga preko kontrole tako v miru kot v vojni. Prejšnji podkancelar, grof Posadovski-Wehner ceni dolg na — trideset bilijonov dolarjev ali več kot — štiriindvajsetkrat toliko kot je znašal dolg pred izbruhom sedanja vojne.

Dejanski pa je prebiteit preko tega, kar označuje pred sednik državne banke kot neznosni maksimum, petkrat takovo velik kot je bil dolg pred vojno.

Obrestne pristojbine znašajo manj kot so bili prihranki iz celega narodnega dohodka pred vojno, če se odsteje skrejne, ki ga je pripisovati vojni.

To pa ni edina nemška vojna zadrega.

Leta 1917 so imele pruske železnice primankljaj tisoč milijonov mark ter so se nahajale v tako slabem stanju, da so postale popolnoma neprimerne za vojne zahteve. Letoski primankljaj pri železnicah se ceni na dva tisoča milijonov mark in državne železnice bodo morale vzeti od države par ducatov milijonov mark, soglasno z izjavo pruskega finančnega ministra.

Če vzamemo vse evropske vojskujoče se države skupaj, je narastel skupni državni dolg pred vojno, ki je znašal nekako triindvajset tisoč milijonov dolarjev, na — 127 tisoč milijonov dolarjev.

Več kot tretino celega bogastva Evrope se je potrošilo v vojni in denar, nahajajoč se v prometu, se je do desetkrat pomnožil, kar je še veliko bolj nevarno kot pa so dolgo, za katere je treba plačevati obresti.

Razmene Nemčije v tem oziru niso le posebne, temveč celo brez primere vsled dejstva, da se Nemčija ni prav nič pripravila za boddostnost. Izposojevala si je celo, da zadosti tekočim obveznostim glede obresti, dočim so se drugi narodi založili potom obdacenja za vse obrestne obveznosti.

Namen Nemčije je bil, da bo vojna plačala vse stroške. Vojna je za Nemčijo — trgovina v smislu kot ni za noben drugi narod.

Ozemlja in trgovina sta cilja nemških vojn.

Kadar zavojuje Nemčija kak narod, si zavojuje tudi njega trgovino ter ga "priveže" nase na način, ki je slabši kot oni, katerega so obsodila naša sodišča in katerega so izvajali naši tozadevni zarotniki v namenu, da omejujejo ali zadržujejo trgovino.

Vojna odškodnina, katero je plačala Nemčiji Francija, je zmešala Nemcem glave in iskali so slično odškodnino v tej vojni. V tem oziru je najti na dueate izjav nemških državnikov, časnikarjev, zakonodajalcev ter javnih pisateljev in te izjave se navaja v dokumentih, katere je pričela širiti naša vlada.

Ena teh izjav je pridobila posebno važnost vsled dejstva, da je bila storjena še predno je kdo domneval, da bodó boljševiki upropastili Rusijo.

Ruski jug je žitnica, premogovnik in rudnik ruskega cesarstva. Rusijo je treba zadeti v njene življenske dele. Rusijo je treba potisniti nazaj od Črnega morja.

Drugi narodi se bore za vojaško zmago. Nemčija se pa bori za plen, ne pa za bramo svoje domovine.

Dejstvo, da se bori Nemčija na sovražniškem ozemlju, je dokaz, da je ona — napadalec.

Njeni vojaški uspehi predstavljajo njen moralično odsodbo.

Iz oficijelnega cirkularja smo izvedeli, da "so industrijalno produktivne sile, pridobitev kolonij in sekuritet vsled tega — industrijalni cilji vojne".

Omenitev "sekuritet" se tiče dvajsetih tisoč milijonov mark v obveznicah, ki naj bi tvorile del trideset tisoč milijonov mark vojne odškodnine v namenu, da se s tem povrni Nemčiji stroške vojne. Ostalih deset tisoč milijonov mark naj bi obstajalo iz dveh tisoč milijonov mark v zlatu in osem tisoč v drobišu, s katero sveto naj bi se ojačilo nemške notranje finance ter nabavilo po vojni nov tvorniški material.

To je slika, katero so hoteli voditelji nemške misli predložiti Nemcem. To pa tudi pojasnjuje, zakaj so tako lojalni — kajzerju.

On dela zanje denar ter jim lajša težkoče s tem, da jim ne naklada davkov, obetačoč mesto tega — oplenje naših sovražnikov.

To hrabri Nemci do tak meje, da zastavljajo svoje pohištvo ter dajejo svoje dragocenosti, dočim se zbirajo sovražniki Nemčije pod praporji za obrambo etičnih in političnih principijev.

Sovražniki Nemčije ji hočejo vzeti le to, kar je vzela ona preje z mečem in "z božjo pomočjo".

Njih misel na vojno odškodnino je le misel na kazeno za storjene krivice. Niti eden naših sovojskujočih se ni iskal od Nemčije plačila, ki naj bi predstavljalo kapital za trgovino ter tudi ni misil na anektiranje sovražnih narodov, katere naj bi se nasilnim potom izpremenilo v lojalne podanike.

Nemčija ne primerja vojnih odškodnin s krivicami, katere se ji je storilo, temveč z dobički, katere potrebuje ter s svojimi "vojnimi stroški".

Primerno bi bilo, da bi morala ona nositi vse vojne stroške sveta kot kazen za njeno kršenje vseh božjih in človeških postav.

Zopet in zopet so govorili odlični Nemci o "dobičkih vojne". Nemogoče je, da bi bil sploh kak dobiček nad stroški. Posebno nemogoče pa je, da bi se dovolilo Nemčiji kak dobiček.

Vedno večje spoznavanje, da mora sama nositi svoje vojne stroške, je dokaz njenega — obupa.

— Svetovna sila ali poraz! — je bojni krik Nemčije je soglasno z izjavo generala Bernhardi.

000

Čeh o položaju.

000

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Podpredsednik poslanske zbornice in delegat Udržal (Čeh) se je izjavil v "Venkovu" o položaju tako-le:

— Historična opravičenost habsburške monarhije temelji na neki izvestni četudi omejeni samodoločbi pripadajoči jej narodov. To je najjasnejše obrazložil Palacký v znanem spisu "Ideja avstrijske države".

Nesreča za zdrav razvoj države je bil dualizem, ki ima na sebi očitne znake tujinstva, ki ni imelo nobenega razumevanja za značaj obdonavskih držav.

Beust je z dualizmom vtelesil v državno formo bojevno geslo, da gre moč pred — pravico. Najbolji sinovi zadnjih dveh čeških generacij so se z odločnostjo potegnili za zgodovinsko, z vsemi pravnimi obvezami zajamčeno državno pravo. Ali vsi naporji so ostali brezuspešni, kajti vprašanje pravice je bilo našim nasprotnikom vedno le vprašanje — nasilja...

Brez ozira na rezultate krvave borbe zremo mirno v bodočnost v zavesti, da orjaški boj, ki je zajel vse dele sveta z elementarno silo, prinese podjarmljennim narodom samodoločbo — to državno pravo svetovne vojne.

Dualizem ni bil nikdar ne Nemcem ne Madjarom nedotaknjen dogma. V borbi teh dveh privilegiranih tekmecev so nas često eni kakor drugi zavajali z mnogimi obljubami, da vstopimo v — tujo službo.

O tem bomo letos razsrečne govorili v delegacijah.

Jaz vem, da se še živeči starejši ogrski politiki v tej stvari že pred 20 leti pogajali s češkimi delegati dr. Kaizlerom, Heroldom in Pacakom. Ko sem pozneje jaz prišel v delegacije, se nam je ponujala vsa možna pomoč proti Nemcem v Avstriji, seveda s pogojem...

Neki izrek nekega še živečega in aktivnega velevplivnega orgskega politika se je glasil sledete:

— Slovaki so ogrski državljanji istotako kot ogrski Nemci. Pri sklepanju političnih kompromisov ne sme goroviti srce. Nemci so se moralni tudi odreči svojih Šabavov.

Moj tedanjji odgovor je gotovo prepričal Madjara, da so nam Slovaki neizrazorno dragoceneji, nego pa — madjarska naklonjenost.

Tako podpredsednik poslanske zbornice Čeh Udržal. Podobno so postopali Nemci tudi z nami Slovenci. Tudi pri nas so dajali obljuhe in podpirali kako stranko, da bi zvabljal — ves narod v službo svoje politike, sovražne vsemu temu narodu. O tem govor glasen govor ravno sedanj dogodki v našem političnem življenju; govore tudi, kako je ta politika Nemeem uspevala.

Nu, na srečo kaže — vse, da so časi izigravanja brata proti bratu, vpliva slavo- in dobičkahlepnikov med nami pri kraju! Veliki pretresljivi dogodki, strašna tragedija, kakršne še ni videl svet, je morala priti, da se je naš narod vzdrnil, da je odpril či in da sedaj vidi jasno, kako so ga izrabljali in zlorabljali ljudje, kako je ta narod v svoji zaupljivosti poklanjal zaupanje, ki ga — niso bili vredni.

Narod jih je izpoznal in jim sedaj — zopet v svojem poštenju — pritiska na čelo žig izdajstva.

Naš narod vidi sedaj jasno, da ne sme verjeti ne obljubam teh, ne onih nasprotnikov, in tudi ne njihovim podajalcem v lastnem slovenskem domu.

Narod je izpregledal. V tem je naša nada za bodočnost, da smemo reči z Udržalom:

— Z zaupanjem gledamo v bodočnost, kajti iz pravega izpoznanja se že poraja primerna vsenarodna politična organizacija v našo obrambo.

000

Dopisi

000

Kochler, N. Mex.

Navadno omenja vsak, kako je z delom, tako hočem tudi jaz. Dejamo z vsemi močmi vsak dan in tudi delave sprejmejo, kolikor jih pride. S tem pa ne vabim sem nobenega, ker vsak je svoje sreče kovač; em boj dobro zasluzio, drugi manje.

Vreme imamo pri nas skozi vso zimo — kaj je prijetno, posebno pa kadarkoli 14 dni je bilo prav poletno vročje. Denes, 29. februarja,

niti, da sem ga meril na široko, kar lahko tudi vsakdo razume, ker pri nas bi bilo res veliko čudo, da bi ga merili na visoko, višje kakor 18 palcev.

Država New Mexico je druga država, ki je najbolj suha v Ameriki, ali prisel bo mesec oktober, ko bo solnce tako vröče postal v New Mexico, da se bodo še celo vsi saloni posušili. Sicer letosni koledar ne kaže take vročine za mesec oktober, tako govorijo samo preroči, da postane država New Mexico kakor puščava Sahara.

Tukaj okrog se nahajajo sami premogorovi. Kompanijski delavci služijo po \$5.25 in za tono 78°. Draginja je pa na veliko višji stopnji, tako da je plača ne more doseči.

Gospod urednik, ako niso Vaše škarje preveč ostre, upam, da mi dovolite, naj omenim, kako se mi je pripeljalo leta 1915 v Des Moines, N. Mex. Par mesecov poprej sem prišel iz starega kraja. Kakor navadno so bili slabši časi. Delo se mi lahko dobitilo, tako sem tudi jaz šel za delom. Ko pridevam v Des Moines, N. Mex., neveč angleškega jezika, se podam v prvi hotel, ki sem ga zagledal. Vprašam za "dinner". To je vse, kar sem zнал. Dotedna ženska me razume, kaj da hočem. Kmalu začne pred menoj postavljati polno malih krožnikov; bilo jih je vsek skupaj 13. Največ je bilo na enem, kjer je bilo eno peresee zeleno. Bil je res tako velik, kakor da bi ga bil kak berseljer izgubil. Na drugih krožnikov je bilo pa samo eno eno žlico vsakovrstne jedi. Preeč sem mislil, da mi je ženska prinesla ogled, kaj da hočem. Ko sem zavitek moko 48 funtov, je primorao kupiti 48 funtov krožnikov, nekajne moko, riza ali ječema; vse to blago se ne porabi tako hitro kakor bela moka. Kakor nam povedo, se bomo morale slovenske žene učiti počitovanju.

Z delom gre zadostno, draginja pa nas tare, kakor se tudi sliši iz drugih krajev. Z enim dolarjem ni vredno stopejti v prodajalno. Po seboj budem udarec bo za nas, če ne bo mogoče dobiti pšenične moko, kakor so nam jo že začeli deliti, ker otroci le po kruhu hrepenijo in tudi možem ne bo dišal v rovinah. Želim tudi kupiti dva ali tri akre zemlje, čeprav ne obvezno, saj da je večja slovenska farmarska naselbina in potrebujejo kovača, da mi blagovijo naznamiti. Kujem dobro kmetije in znam sploh vse kovača delov, ki jih je v tem času.

Z delom gre zadostno, draginja pa nas tare, kakor se tudi sliši iz drugih krajev. Z enim dolarjem ni vredno stopejti v prodajalno. Po seboj budem udarec bo za nas, če ne bo mogoče dobiti pšenične moko, kakor so nam jo že začeli deliti, ker otroci le po kruhu hrepenijo in tudi možem ne bo dišal v rovinah. Želim tudi kupiti dva ali tri akre zemlje, čeprav ne obvezno, saj da je večja slovenska farmarska naselbina in potrebujejo kovača, da mi blagovijo naznamiti. Kujem dobro kmetije in znam sploh vse kovača delov, ki jih je v tem času.

Z delom gre zadostno, draginja pa nas tare, kakor se tudi sliši iz drugih krajev. Z enim dolarjem ni vredno stopejti v prodajalno. Po seboj budem udarec bo za nas, če ne bo mogoče dobiti pšenične moko, kakor so nam jo že začeli deliti, ker otroci le po kruhu hrepenijo in tudi možem ne bo dišal v rovinah. Želim tudi kupiti dva ali tri akre zemlje, čeprav ne obvezno, saj da je večja slovenska farmarska naselbina in potrebujejo kovača, da mi blagovijo naznamiti. Kujem dobro kmetije in znam sploh vse kovača delov, ki jih je v tem času.

Z delom gre zadostno, draginja pa nas tare, kakor se tudi sliši iz drugih krajev. Z enim dolarjem ni vredno stopejti v prodajalno. Po seboj budem udarec bo za nas, če ne bo mogoče dobiti pšenične moko, kakor so nam jo že začeli deliti, ker otroci le po kruhu hrepenijo in tudi možem ne bo dišal v rovinah. Želim tudi kupiti dva ali tri akre zemlje, čeprav ne obvezno, saj da je večja slovenska farmarska naselbina in potrebujejo kovača, da mi blagovijo naznamiti. Kujem dobro kmetije in znam sploh vse kovača delov, ki jih je v tem času.

Z delom gre zadostno, draginja pa nas tare, kakor se tudi sliši iz drugih kraj

vi prej prišli do svojega cilja s svojim kažipotom kot z našim.

Pri sklepu pozivljam vse katoličke člane JSKJ., da odločno nastopite zanjo, ona je vasnična začetnica in nobeni drugi ne morete bolj vrjeti.

Oginsil se bom prihodnjie!

G. N.
član društva Stev. 50 JSKJ.,
Brooklyn, N. Y.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 66 JSKJ. v Jolietu Ill. je na svoji redni mesečni seji dne 17. februarja razmotrilo o združenju jednot in zvez ter sklenilo sledoč:

RESOLUCIJO:

1. Naše društvo se popolnoma strinja s tem, da se združimo, ker v združenju je moč.

2. Odločno protestiramo, da bi se naša JSKJ. združila s katero drugo manjšo in slabijo organizacijo. Naši se manjši organizacijski pridružijo k nam.

3. JSKJ. lahko sprejme pod svoje okrilje katerokoli drugo organizacijo ali zvezo, katera se želi priklopiti naši slavnici JSKJ.

4. JSKJ. obstoji že 20 let in je pod imenom "katoliška" lepo napredovala ter dosegla premoženja nad četrto milijono dolarjev, zato naši dobiti materi JSKJ. ni treba priklopiti k drugi manjši organizaciji.

5. JSKJ. je bila vstanovljena na katolički podlagi; kot katoličani smo k nji pristopili in tako hočemo tudi imeti. Da bi se pa mi pridružili kateri nekatolički organizaciji, bi bila za nas sramota.

Sobratje in sestre naše slavne matere JSKJ., pozor, ako pride do splošnega glasovanja, da bomo volili pravilno. Sobratje in sestre, pazimo na črko "K"!

H konec pozdravljamo vse člane in članice naše Jugoslovanske Katoličke Jednote.

Predsednik Anton Kosiček,
Taznik Anton Barbich,
Blagajnik John Papich.

Društveni pečat.)

Društvo sv. Barbare štev. 47 JSKJ. v Aspenu, Colo., je na redni seji dne 18. februarja sklenilo enoglasno, da podpiše predlog dr. sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ. v Clevelandu, Ohio, glede združenja. Združenje je neobhodno potrebno za obstanek podpornih organizacij. Priporočamo, da tudi ostala društva JSKJ. ta predlog podpišajo, da pride čim prej na splošno glasovanje. Bratje, delujmo za združenje, kajti v združenju je moč!

Brataski pozdrav vsem članom in članicam JSKJ.

F. Lovšin, tajnik.

(Društveni pečat.)

Zavarovanje za 500,000 frankov

DETEKTIVSKA ZGODBA.

Bilo je v času monarhije na Francoskem, ko je Serafina de stvo, kajti mladi mož je bil izvan-Paur, vdova po nekem znanem redno popularen. Njegova lastna umetnica, umrla v svojem apartmaju, ki ni nikdar vedela za intrumentom v Parizu. Njena bolezen je go s to drugo žensko, je bila vsa bila anukepolna in dolgotrajna. pobita. Celo cesarica Evgenija, ki Ob gotovih časih je trpela skozi je bila ena izmed pacientov mla-đeve hude bolezni, a kljub dega zdravnika, se je pričela zav- vsem tem je ohranila veselo raz- ponataniti za slučaj ter je storila vse, kar je bilo v njeni moći, da mu so ji stali ob strani v njenih zad- nih urah. Zdravnik, katerega se je poklicalo, je izjavil, da ima vse pripomore k obravnavi.

To je bilo presenetljivo dej- Še danes je bila prva priča za dr- Števnik pravniku madame Ritter, ki je navedla v podrobnosti konverzacijo, katero je imela s svojo sestri, madamo de Paur. Rekla je, da ji je priznala sestra svoje privoljenje v naklep, da se zvede za nos zavarovalne družbe ter jih oslepari. Uboga ženska je izjavil, da je bila neka madame Ritter.

V kratkem času je prišlo na sveto presenetljivo dejstvo. Bilo ne izpremenito politico za življenje je to, da je imel Edmond de Po- merais v svojih rokah zavarovalno politico na življenje Serafine de Paur, in sicer v znesku 500,000 frankov. Prav v noči smrti ženske je mladi mož obvestil zavarovalno agenta o smrti madame de Paur za kofer. Prosil jih je, naj obvestijo osem podružnic, ki so se zapadel, izroči njeni, kajti on se baje načaja v posesti dokumenta, ki dokazuje, da je zavarla ženska prepisala manj vse svoje interese gledate zavarovalnih polic. Pojasnjevalo se je, da je to odplačilo za velik dolg.

Do tedaj je bilo vse dobro. Dr. Pomerais je bil splošno ugleden človek. Precej dobro je bilo zna- da, da je bil prijatelj zamrle ženske in prepis polic na njegovo ime in bil videti prav posebno čudom. Prisostoval je pogreb ter kazal veliko simpatij in pozornosti do otrok madame Ritter, sestre po- kojnike. Po končanem pogrebu se mu je Ritterjeva zahvalila za pri- jaznost, ki jo je izkazoval njeni sestri. Konečno, po pretekli pri- merne in spodobne dobe, so se za- varovalne družbe razvokar pri- privljale, da izplačajo dr. Pome- raisu sveto 500,000 frankov. V istem času pa je dobil načelnik pariške policije anonimno pismo, v katerem je glasilo, da je bilo nekaj skrivnostnega zvezzano s smrtno nudnino de Paur ter predlagalo, da bi bilo dobro preiskati celo zadevo.

Prvo gibanje oblasti je bilo, da se je triple ekshumiralo ali izko- palo. Našlo se je, da vsebuje trup- lo sledove nekega struge. Pozne- je pa se je našlo v stanovanju po- kojnike gotove listine, ki so dokaz- ovale, da je bila zavarovana za svoto, ki je bila prevelika, da bi mogla omi pličevati zanje premje- niti. Kdo je ji posodil denar, da plača prvo premje? Policija je šla naravnost k dr. Pomeraisu in je odkrito priznal, da je on posodil denar. Bil je odkritost- nost sama. Rekel je, da je posodil denar, da je bila zavarovana v namenu, da mu odplača ta dolg v slučaju njenе smrti. Ostanek denarja pa naj bi porabil on kot varuh sestrinjih otrok. Da dokaza- istinitost svoje povesti, je stopil k neki skriveni pisalni mizi, iz katerje je izvlekel cel šop pism, — ljubezenskih pism, od te nesrečne ženske. Pokazal je tudi druga pisma, v katerih je govorila ona o denarju, ki mu ga je bila dolžna. Vse je bilo videti v redu.

Klub temu pa so dr. Pomeraisa arretarali.

Tem potom naznamjan vsem ce- njenim članom društva sv. Bar- bare št. 33 JSKJ. v Trestle, Pa., posebno oddaljenim članom, da od sedaj naprej pošljajte vse pi- ma, kakor tudi Money Order ter vse korespondenco, kar se tiče mene in našega društva, na moj novi naslov: Frank Schiffrar, Box 102, Unity Station, Pa., in ne več na Turtle Creek, Pa. Prosim vse cenjene člane, da to vpoštovate.

Ostajem vam vdan
Frank Schiffrar,
tajuški dr. sv. Barbare št. 33 JSKJ
v Trestle, Pa.

Box 102, Unity Station, Pa.

Opozorjam člane društva svete Barbare št. 47 JSKJ. v Aspenu, Colo., na sklep redne mesečne seje dne 18. februarja, ki se glasi: S članom, ki se ne vdeleže treh sej zaporedoma, se bo postopalo po pravilih. Opravičljiv vzrok je bolezni in delo.

Pri društvu so člani, ki se le enkrat v letu vdeleže seje, akoravno so v bližini in bi lahko prišli ved- krat. Zato prosim člane, da ne jemljojo mesečnih prispevkov od članov, kateri lahko sami pridejo na sejo. Ker s tem se le pospešuje malomarnost članov napraviti dru- štvu in jednoti.

Člani, ki so oddaljeni od dru- štva, naj vzamejo prestopne liste, aka pa niso v bližini društva naše jednotne, naj vzamejo potne liste.

Člani v bližini društva in oddaljeni, ki se žele naročiti na dnevni "Glas Naroda", naj to store pri društvenem tajniku, ker od tajnika se zahteva nastanek na- slov vseh članov, kateri so naro- čeni na dnevnik, kakor samo na dnevnika. Vsak član mora pla- čati \$1 v teku dveh mesecov.

Martin Hudale, tajnik.

Nemci niso pravi veditilji na polju znanosti.

Pred desetletjem ali diveni se je pričelo poročati, da je dežela ob Renu ona, ki proizvaja pleme mož ki prekaša vse druge v znanosti in izzivljbah.

— Kako pa to? — se je povpra- Ševal Amerikanec stare šole, ki je domnevao, da pripada ta čast njegovi lastni deželi. — Ali ni Morse izumil brzjava in Bell telefona?

— To je res, — es je glasil od- govor, — a Nemci so storili vse

Severova zdravila vznikuju- zdravje v družbi.

SPOMLADANSKI IZPAHKI

so objavljeno v zvezi z boležnimi, pekodnimi in srbednimi obduci na koži, ki uplivajo zelo nepristojno na bolnika. Vzasi se teh izpahkov kar prenašati ne more. Kar pri- tam želite, da je bim vam kralj odležil. Vzemite v takih slučajih kako uspešno mazilo. Mi vemo že izkušeno, da je

— Dva delaveca, oba Fince, sta uslužbena pri neki gradilnici par- nikov na Detroit Ave. Oba sta bila zastrupljena, ko sta uživala mleko po kosilu. Razširila se je sumnja, da so ju nemški špijoni zastrupili, ker pomagajo graditi parnike za ameriško mornarico. Nastala je preiskava. Konečno se je dognalo, da je nalil strup v mleko neki tretji lumb, in sicer iz maščevanja, ker so vsi trije ljubili eno dekle, a dekle je dajalo več prednosti obema delavcem ko pa onemu lumbu, ki je strupa na- mil v mleko.

Lopov se imenuje Rustea Ut- la in se nahaja v zaporu.

— Mrs. Bass, 24-letna mlada slo- vaška žena, ki je pred tremi me- seci bila prijetja, ker je zastrupila 9-letnega John Perko, da je umrl.

Na prodaj v vseh lekarinah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Slovenske vesti.

Calumet, Mich.

Pogreb pokojne Marije Saitz se je vrnil 18. februarja iz slovenske cerkev ob obilni vdeleži sorodnikov in znancev ter članic cerkvene bratovščine Presv. Sreca Marijinega. Na pogreb je prišel tudi sin

iz Butte, Mont.

Se je bila gospa Saitz na mrtva- škem odrvu, ko se je vnovič oglašil mrtviški zvon v naši fari. To pot si je snrtl izbrala 30 let staro mla- denko Mary Vertin iz dobroznanne Vertinove družine. Akoravno zadnjih par tednov ni bila posebno trdnega zdravja, vendar ni nihče pričeval, da bo prišel konec ta- do.

— Rojak Louis L. Skok je iz- mil nove vrste pero (spring) za avtomobile, katera peresa so bolj praktična od vseh drugih, ki so sedaj v rabi. Peresa so garanti- na več let, so jake, poceni in se- morejo dobiti le pri L. Skoku.

— Vojaki v Camp Sherman, ki so bili dolgo časa v karanteni radi naležljivih bolezni, bodojo se sedaj zoper dobiti dovoljenje, da se- dušijo domov na obiske. Karantena je odpravljena. Sedem Avstrijev je bilo interniranih, ker so se iz- javili, da nočejo služiti v ameriški armadi.

— County komisarja za podle- teti gospodarske licence sta se iz- jala, da bo letos mnogo manj go- stihničarjev dobilo licence kot lan- ko. Gostilniški posli so letos jake, malenkostni, in nekateri go- stihničarji komaj plačujejo stroške, se je izjavil komisar Krause.

POZOR, SLOVENKE!

Potrebujem dobro, pridno in pošteno služkinjo oziroma gospo- dinijo Slovensko; plača dobra. Imam pet otrok, fantkov, trije do- vidoj v šolo in dva se ne. Imam svoje lastno prijetno doziranje. V slučaju potrebe pošljem denar za vožnjo. Druge podrobnosti se domnenim pismenim potom. To- rej, katero vesel, naj mi nemundo- ma piše na spodaj navedeni na- slov.

Tem potom odgovarjam na ve- pisem, katera sem prejel zadnji- cas od nekdanjih prijateljev in sestre. Pogreb se je vrnil 19. februarja iz slovenske cerkve ob obilni vdeleži mnogobrojnih sorod- nikov in prijateljev blage pokojne. Vdeleži se je pogreba tudi dru- štvu sv. Ane št. 3 SKPD., ko- jega članica je ranjka bila.

Dne 20. februarja popoldne je na- stal ogenj v bazementu trinad- stropne hiše, ki jo last Josipa Stu- kla. Red Jaeket, Tamaraček in C. & H. požarne brambe so se odz- vali alarmu. V pritličju poslopja se nahaja Calumet Billiard dvorana. Oprava je bila hudo poškodovana po dimu in vodi. Vzelo je celo uro, predno so ogenj zadušili.

Newburgh, O.

V Newburghu je umrl Janez Mesojedec. Bil je ozeten in doma iz škocijanske fare na Dolenj- skem.

S pozdravom

Martin Klučevsek,

R. D. 7, Box 21, Johnstown, Pa.

(7-9-3)

NAZNANILO.

Naznamjan rojakom po Ameri- ki, da mi je žena in mati štirih otrok pobegnila z bivšim boarder- jem Joe Vidmarjem, kateri jo je čisto premobil, ko je še bil pri me- ni na hrani. Izmed štirih otrok je vzela seboj samo enega sina, osta- le tri pa je pustila meni brez vse- koga slovesa. Slika kaže to nezve- sto ženo

PROGRAM:

1. Slovenska godba iz Burdine, Pa., igra ameriško himno.

2. Tajnik lokalne organizacije John Trčelj pozdravi zborovalce v imenu SRZ.

3. Pevski zbor "Ilirija" iz Canonsburga, Pa., poje "Jadransko morje".

4. Govor sodruga Etbina Kri- stana iz Chicago, Ill.

5. Slovenska godba iz Burdine Marseljezo.

6. Govori (angleško) Mr. Wil- liams iz Pittsburgha, Pa.

7. Pevski zbor iz Canonsburga, Pa., poje "Delavsko himno".

Med odmorji igra godba izvrsne komade. Poleg tega bo pelo pev- sko društvo iz Canonsburga, pa- vsega olajševalnih okoliščin".

Umrl je nagilotini, se na mor- ſu zagotavljajoč svojo nedok- znost.

Vse je prirejeno v korist Slov. Republikanskega Združenja.

Ner je vstopnil pred, zato

pričite mi na koncert.

ANA DRAB.

Svarim rojaku pred tem parom

in prosim, ali kateri zna, kje se

naha, da bi mi sporočil, za kar

mu zelo zahvale.

Frank Drab,

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta
1908.Inkorporirana 22. aprila 1909
v državi Penn.

Sedež: Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1008 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
 Podpredsednik: JOSIP ZOKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
 Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 20 Main Street Conemaugh, Pa.
 1. Pomočnik: FRANK PAVLOVIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 2. Pomočnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 Slagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pomočnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport,
Ohio.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik nadzora, odbora: JOSIP PETERNEJ, Box 95, Wilcock, Pa.
 1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 855 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERZAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 140, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

URADNO GLASILCI:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so ujedno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošije edino potom Poštini, Expressini, ali Bančini denarnih nakanic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovnijo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa... in tako naslovujejo: Postojač, z mestnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V skladu, da opazijo društveni talmiki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznajo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Žrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

(Nadaljevanje).

Policijski načelnik Brabazon se je odpravil takoj k Mowbrayu ter se dalj časa pogovarjal z njim.

Mladi mož se je zelo začudil, ko mu je povedal načelnik o umoru. Pozneje ga je pa vprašal, kje je bil ono noč — Mowbray je postal po tem vprašanju mrzel in ni hotel povedati, kje je bil.

Ker pa je le sibil vanj, je rekel, da je imel nek opravek v neki čisto privatni zadevi, da se je šele pozno poneči vrnil in da so služabniki že spali, ko je prišel.

Drugega ni bilo mogoče izvedeti od njega. — Ponovno je zatrdil, da mu ne dovoljuje njegova čast povedati.

Nadalje tudi ni hotel povedati, kam je jahal onega dne.

Proti ajemu je pa govorila neka druga stvar.

Ko ga je obiskal Brabazon, je sedel v naslonjenja. Levo nogo je imel zvinjenje, na obrazu pa vsepolino prask. Na njegovih obleki so se poznala znamena hudega boja.

Ko ga je Brabazon tudi o tem vprašal, je rekel, da se mu je prišel malo neprilika. — Kje in kako pa ni hotel povedati.

Po surliškem ogledu sta izjavila dva človeka, da sta videla gošča Mowbraya in gospoda Trinkalla oni večer ob desetih skupaj ob bregu.

To je bil usnjačji dokaz, kateremu ni mogel Mowbray ugovorjati.

TRETJE POGLAVJE.

Gostilna "Pri volu" je bila najboljša gostilna v Lanchastru. V njo so zahajali večinoma sami advokati in sodniki.

Bilo je desetega januarja, torej dan prej, predno se je imela vršiti obravnavna.

V veliki sobi je sedežel dr. Gazabee, najslavnnejši londonski advokat, katerega je bil Chancellor poklical, da bo branil obtožence. Njegovo zmožnost so bile znane po celi Angliji. Obtoženec, katerega je sklenil en zagovarjati, je bil skoraj lahko prepričan, da bo preščen.

Bil je velik in močan, malih sivih oči s katerimi je hotel vsakemu prodreti v dušo. Njegov glas je bil močan kot da bi prihajal iz sode.

Ko je sodišče izvedelo, kdo bo Mowbraya zagovarjal, je pozvalo iz Londona najslavnnejšega državnega pravnika Sir Edvarda Browbeata.

Dr. Gazabee je imel pred seboj kup aktov.

Kmalu zatem je vstopil njegov starši služabnik Benson ter ja vili:

— Gospodje Chancellor, Dawson in Silvester hočejo govoriti z vami, gospod doktor.

Dr. Gazabee je pogledal na uro. — Manjkuje je par minut do devetih.

Zatem se je postavl s hrbitom proti kamnu, roke je vtaknil v žep ter vprašal z močnim glasom prislice:

— No, dragi Chancellor, ali ste že pregovorili svojega klienta, da ne bo več vstrajal pri tem, da si bo sam zavil vrv krog vrat?

Chancellor je skomignil z rameni.

— Mi ne smemo biti preveč vsiljivi. Najbrže ga ne bomo mogli pregovoriti. — Ne vem, kako bo. — Gospod Mowbray vstraja na svojem stališču. On neće ziniti nobene besede, kje je bil 11. novembra zverjen.

— Zakaj pa molči? — Ali je kaj povedal? — je vprašal.

— On pravi, da bi spravil s tem v zadrgo nekega boljšega človeka ko je pa on. Spravil bi ga v strašno nevernost in nesrečo.

— Hm! — se je začudil advokat. — Ali res misli, da bo to kaj upivalo na porotnike? — Ne bojte se, gospod Chancellor. — Jaz za bom že pripravil do tega.

— Le tiso, doktor. — Konopljica, iz katere bodo napravili vrv, da bodo obesili Mowbraya, še ni zrasla. Mi vemo, da je na svetu vsepolno lopev. Take naj kaznjujejo ne pa Mowbraya.

— Ne bojte se — je odvrnil advokat. — Jaz sem že marsikatega rega izrezal in resil še je hujše zanke.

— Hvala vam, doktor Gazabee.

Gospod Dawson je advokata že dolgo časa poznal in je vedel, da se mu je v dolgi praksi komaj par prav izjavil.

— Hm — je rekel dr. Gazabee. — Že vem, kaj bom napravil. — Priča bom potokel z jasnimi protidokazi, obtoženca bom potegnil iz kleče in prepričal porotnike, da ni kriv.

Vsi so se mu nasmehnili, samo Chancellor ga je nekako pogledal.

PAIN-EXPELLER.

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega cina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povisiti ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ačko hčemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da stare, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se daje premotiti z niko ceno nizvodnih ponudreb.

Stari, pravi Pain-Expeller, dobete le v zavitku kot je tu napisano. Pri kopavanju pazite na sidro znakom, na besedu **Loxol** in na nase ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarjih in naravnost od nas. Steklenica za 65c, ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

— Meni se pa zdi, da še tega ne bo potreba. — Če je nedolžen, ga morajo oprostiti, dragi gospod doktor.

— Kako mislite?

— No, zapestnico so našli na mestu umora. — Ali ne bo to mi obtoženec vprid?

Dr. Gazabee se je nasmehnil.

— Prosim vas, Silverter, pozvonite — je rekel mlademu advokatu in vzel iz žepa tabakiro. — Pozvonite in naročite Bensonu pristni punč.

S tem je končal Chancellor ptivo posvetovanje z največjim kriminalistom onega časa.

Zadnji ni zinil nobene besede o obrambi. — V družbi se sploh ni več govorilo o prihodnjem dnevu.

Punč je bil izvrsten. — Dr. Gazabee jim je pripovedoval smehnice in kmalo so postali vsi zelo dobre volje.

— To je bila pa res zelo prijetna zabava — je urmara Chancellor, ko se je poslovil od advokata. — Mož je prepričan, da se bo vse dobra izšlo. — Stavil bi sto proti eni, da bo Mowbray oproščen. Jutri zvečer se bo izkazalo.

ČETRTO POGLAVJE.

Bil je žalosten dan, ko se je pričela obravnavna. V mestu se je bilo zbral veliko ljudi. Povsod je vladal nemir in razburjenje. Ko je udarila ura deset, so se ljudje pomirili.

V dvorano so vstopili sodniki in advokati.

Dr. Gazabee je izpovrgoval par besed s prvim državnim pravnikom, zatem je spremil dve dami na poseben rezerviran prostor. Vsa pozornost se je koncentrirala na te dve ženski. Začeli so se spopetati med seboj, da je mlajša sestra obtoženca. Njena spremjevalka je bila teta Rahela. Obe sta bili oblečeni v črno obleko. Deklica je bila nekoliko bolj blešč kot ponavadi. Na obrazu so se ji poznavali sledovi prečutnih noči. — V splošnem je bila pa videti pogumna.

Sempatan je sepetala s tetto kako besedo, potem pa sta obe učinili. — Vsem se je zdelo, da je popolnoma prepričana o nedolžnosti svojega brata.

Zadnji je vstopil sodnik Whitehouse v svoji rdeči s hermelinom obdan sodniški halji. — V dvorani je vse učinilo.

V naslednjem trenutku je prišel obtoženec. — Priklonil se je sodniku, ki mu je odvrnil pozdrav s komaj vidnim načrtovanjem, ter se ozrl po dvorani.

(Dalje prihodnjič).

J. S. JABLONSKI
FOTOGRAF

2303 Professor Ave. 6122 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO.

Javni notar in tolmač.

Kompetentnega notarja in previdnega tolmača potrebujejo naši rojaki skoraj vsaki dan. Dober nasvet Vam lahko prihrani mnogo nepotrebnih stroškov, pravo in nepristransko tolmačenje Vas lahko reši iz neprjetne zadregre.

Anton Zbašnik,
SLOVENSKI JAVNI NOTAR IN TOLMAČ
sobor 102 Bakewell Bldg.
Cor. Diamond in Grant Sts. Pittsburgh, Pa.
Telefon Court 3459 (Nasproti Court house.)

CENIK KNJIG
kateri ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

POUČNE ZNIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmač vezan	—50	Zivljenje na avstrijskem dvoru	—75
Hitri računar (nemško angl.)	—50	ali smrt cesarjevica Rudolfa	—75
Poldedelstvo	—50	RAZGLEDNICE:	
Sadjereja v pogovor	—25	Newyorške, božične, velikonočne	
Schimppfer nemško-slov. slovar	\$1.25	in novoletne komad po	
		ducat	—25
		Album mesta New York s kras-	—25
		nimi slikami	—25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem	—35	Astro-italijanska vojna mapa	—25
Doli z orodjem	—50	Astro-ogrski, veliki vezan	—50
Mesija 2 zvezka	—50	Celi svet mall	—10
Pod Robom Sl. Večernice	—30	Celi svet veliki	—25
Postrežba bojnikiom.	—50	Evropska vezan	—50
Socijalna demokracija	—10	Vojna stenska mapa	\$3.00
Trtna uč in trtores	—50	Vojni atlas	—25
Uma Zivinoreja	—50	Zemljovid: Alz., Ariz., Col.,	
Veliki slovensko-angliški tolmač	\$2.00	Cal. Itd. po	—25
Trolki	—50	Zdržljivih držav mall	—10
Vojna na Balkanu 13 zvez.	—1.50	Zdržljivih držav veliki	—25
Zgodovina c. kr. pešpolka St. 17	—50	Zdržljivih držav stenska mapa,	
		na drugi strani pa cel svet	\$3.00

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, postni nakaznicu ali poštnih znankah. Poština je pri vseh cenah že vraka.

DR. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko zav-
rali specialist medicini bolocni.
Pittsburgh, Pa.

Dr. LORENZ.

Specialist medicini bolocni.

644 Penn Ave. II nadst. na ulici,

Pittsburgh, Pa.

Siroj za premikanje slike v družini.

Ta stroj kaže prave premikajoče slike in vam bo pokazal najbolj zanimive dogodke evropske vojne, življenje in trpljenje Jezusa Kristusa in v vsak film, katerega denete v stroj, je Standard film.

Lahko vidite šaljive predstave Charlesa Chaplina. Imamo tudi mnogo drugih filmov. Samo denete v stroj, je cena \$3.00.

K vsakemu stroju damo tri filma zlasti in v vsakim strojem pošljemo tudi natančno navodilo. Ne pošiljajte nobenega